

УДК 636.087.7.5

О.П. ШИЛКІН, науковий співробітник, Закарпатська державна сільськогосподарська дослідна станція НААН

Г.І. ШИЛКІНА, науковий співробітник, Закарпатська державна сільськогосподарська дослідна станція НААН

ПЕРЛІТ В ЯКОСТІ МІНЕРАЛЬНОЇ ПІДКОРМКИ ДЛЯ ВОДОПЛАВАЮЧОЇ ПТИЦІ²²

У даній статті висвітлено проблему покращення годівлі молодняку водоплаваючих птахів в Закарпатській області, шляхом введення до їх раціону природної мінеральної добавки - перліту.

Птахівництво, мінеральна добавка, перліт, молодняк гусей, ріст, основний раціон.

Постановка проблеми. При встановленні раціонів необхідно враховувати вміст мінеральних елементів у кормах та воді біогеохімічної зони, а також потребу птиці у них. Важливою складовою годівлі є забезпечення раціонів мінеральними речовинами, які необхідні для нормального травлення та засвоєння поживних речовин корму, перебігу біологічних процесів, формування тканин організму птиці. Згідно літературних даних, порушення відтворних функцій у тварин зумовлені генетично лише на 10%, а на 90% залежать від впливу факторів зовнішнього середовища, і особливо від факторів живлення, тобто від наявності амінокислот, вітамінів та мінеральних речовин в раціоні.

Перліт в якості місцевої мінеральної кормової добавки є цінним джерелом макро- і мікроелементів. При розробці рецептури акцентували на максимальне забезпечення птиці дефіцитними мінеральними елементами з використанням перліту, як природного мінералу Закарпаття.

Птахівництво в Україні залишається на сьогодні найбільш індустріалізованою галуззю тваринництва, оскільки с.-г. Підприємства займають 86% у структурі виробництва м'яса.

За перше півріччя 2015 року виробництво м'яса птиці в усіх категоріях господарств складало 649,3 тис.т забійної ваги. Сільськогосподарські підприємства скоротили виробництво на 1,7% (до 556,5 тис. т) у порівнянні з минулим роком в першу чергу через військовий конфлікти на сході країни, де знаходилась велика кількість

виробничих потужностей. Виробництво м'яса в Україні у 2015 р. склало 2,29 млн. т забійної ваги. По птиці спостерігається зменшення на 1%.

Фонд споживання м'яса птиці в Україні в цьому році знизився на 4,3%. Але оскільки цей вид м'яса є найбільш доступним то в раціоні людей він займає більше 50%.

На сучасному етапі в нашій державі фінансово-економічна криза призвела до різкого скорочення в присадибних господарствах поголів'я великої рогатої худоби, свиней, овець та кіз. Між тим, у селян збільшується попит на різні види птиці м'ясного та м'ясо-яєчного напрямів продуктивності, оскільки свійська птиця залишилась майже єдиним джерелом тваринного білку. За підрахунками міністерства аграрної політики, українець в середньому за рік споживає близько 44 кг різного м'яса, 60 % з якого приходиться на птицю (для порівняння: в країнах єс всього 27 %) [2].

Експериментально доведено, що економічними складовими досягнення максимального прибутку у птахівництві є сучасна енерго- і ресурсозберігаюча технологія виробництва продукції – 30%, раціональна годівля – 30%, та вибір кросу, то селекція – 40%.

Відомо, що закарпатські мінерали, зокрема, перліти, цеоліти, бентоніти, алуніти, наділені унікальними властивостями: висока пористість мінералу при стійкому каркасі сітки; здатність до поглинання води та цілого ряду малих полярних молекул; катіонні та іонообмінні властивості. Відсутні відомості про використання Закарпатських мінералів у змішаному вигляді та в композиції з дефіцитними мікроелементами у них.

Мета дослідження. Дослідженням було передбачено розробити рецептуру та встановити дози ведення перліту при повноцінній годівлі водоплаваючої птиці, включення його в метаболічні процеси і трансформацію поживних речовин, із врахуванням регіональних особливостей кормової бази та максимальним насиченням раціонів мікро- та макроелементами на основі природних мінералів Закарпаття.

Дослідження проводились на водоплаваючій птиці, вивчали вплив макро-, мікроелементів та інших чинників перліту у регуляції метаболічних процесів і конверсії поживних речовин корму при згодовуванні його на ріст і розвиток молодняку гусей. Метою досліджень у 2015 році було встановити дози введення перліту до раціону молодняку гусей.

Результати досліджень. Експериментальна частина досліджень проводилася на молодняку гусей оброшинської породної групи у фермерському господарстві ПП «Горват І Ст» Березівського району, Закарпатської області.

Для проведення досліджень було сформовано 2 групи молодняку гусей віком 5 тижнів, по 50 голів у кожній, сформованих по принципу аналогів в однакових умовах годівлі і утримання. Птахи контрольної групи отримували основний раціон (ОР), а птахи дослідної групи отримували основний раціон з додаванням перліту вволю (ad libitum). Раціон молодняку птиці у дослідній групі балансувався за вмістом мінеральних речовин за

рахунок природної мінеральної добавки, яка володіє іонообмінними та сорбентними властивостями.

При постановці на дослід у віці 5 тижнів середня жива маса гусенят становила в контрольній групі $1,990 \pm 0,2$ кг, та в дослідній групі $2,002 \pm 0,1$ кг відповідно. Облік спожитого перліту при вільному доступі птиці встановлювався шляхом щоденного вечірнього зважування залишку неспожитого мінералу за допомогою електронної ваги Electronic Portable Scale з допустимою похибкою 0,5 г на 40 кг зважуваного матеріалу (згідно інструкції до приладу): у 6-ти тижневому віці – 5 г /гол/добу; у 7-ми тижневому віці – 6 г /гол/добу; у 8-ми тижневому віці – 9 г /гол/добу; у 9-ти тижневому віці – 9,4 г /гол/добу; у 10-ти тижневому віці – 9,6 г /гол/добу; у 12-ти тижневому віці – 9,5 г /гол/добу.

Таблиця 1.

Динаміка росту молодняку гусей за звітний період, г
($M \pm m$, $n=50$)

Вік, тижнів	Група	
	контрольна	дослідна
5	$1990 \pm 0,20$	$2002 \pm 0,10$
6	$2490 \pm 0,39$	$2610 \pm 0,27$
7	$3100 \pm 0,18$	$3350 \pm 0,31$
8	$3725 \pm 0,24$	$4100 \pm 0,20$
9	$4418 \pm 0,23$	$4870 \pm 0,17$
10	$4860 \pm 0,17$	$5231 \pm 0,21$
12	$5097 \pm 0,27$	$5535 \pm 0,26$

З отриманих даних встановлено, що гусенята дослідної групи переважають у приростах живої маси контрольну групу на 9,2%. Побічного негативного впливу при згодовуванні перліту на організм гусенят не виявлено.

Таблиця 2.

Результати забою молодняку гусей піддослідних груп в 10-ти тижневому віці, ($M \pm m$, $n=3$)

Група	Передзабійна жива маса, г	Маса непатраної тушки, г		Маса патраної тушки, г	
	$M \pm m$	$M \pm m$	%	$M \pm m$	%
Контрольна	4860 ± 50	4111 ± 30	84,7	3134 ± 25	64,5
Дослідна	5231 ± 42	4509 ± 40	86,2	3499 ± 36	70,0

Згідно даних результатів забою молодняку [3] табл. 2. птиця дослідної групи переважала за абсолютними показниками контрольну групу на 7,63%. Маса непатраної тушки дослідної групи становила 4509 г, що на

9,68% більше від контролю. Маса патраної тушки гусей дослідної групи в абсолютних показниках становила 3499 г, що на 11,64% більше в порівнянні з контролем.

Висновки. Застосування мінеральних кормових добавок місцевого походження в оптимальних дозах в відповідності з фізіологічними потребами тварин дозволяє збільшити їх продуктивність, знизити витрати кормів, скоротити втрати від падежу та вибраковки, знизити витрати на ветеринарного обслуговування, підвищити якість продуктів тваринництва, зокрема птахівництва.

Бібліографічний список

1. Стратегічні напрями розвитку сільського господарства України на період до 2020 року / за ред. Ю. О. Лупенка, В. Я. Месель-Веселяка. – К. : ННЦ “ІАЕ”, 2012. – 182 с.

2. Бизнес-стратегия: заработать на курочке [Електронний ресурс].- Ресурс режим доступу:
http://www.prostobiz.ua/biznes/biznes_start/stati/biznes_strategiya_zarabotat_na_kurochke.

3. Методические рекомендации по проведению анатомической разделки тушек и органолептической оценки качества мяса и яиц сельскохозяйственной птицы, и морфологии яиц / ВНИТИП; Под общ. Ред. В. Ф. Кузнецова. – Сергиев Посад, 2001. – 28 с.

Одержано редколлегією 16.04. 2016 р

А.П. ШИЛКИН, Г.И.ШИЛКИНА

ПЕРЛИТЫ В КАЧЕСТВЕ МИНЕРАЛЬНОЙ ПОДКОРМКИ МОЛОДНЯКА ВОДОПЛАВАЮЩИХ ПТИЦ

В данной статье отображена проблема улучшения кормления водоплавающей птицы в Закарпатье, путём введения в их рационы природной минеральной подкормки перлита.

A. SHILKIN, G. SHILKINA

PERLITES AS A MINERAL CONVERSION OF THE YOUTH OF WATER-BOWING BIRDS

This article reflects the problem of improving the feeding of waterfowl in Transcarpathia, by introducing into their rations natural mineral top dressing perlite.